

Ladies and Gentlemen,

On 10 October 2017, the Corruption Prevention and Combating Bureau will mark its 15th's Anniversary and this date also marks 25 years since the first efforts in Latvia to form a united anti-corruption policy after regaining independence. The Bureau, as the main central anti - corruption body in Latvia, has fulfilled its functions keeping an extensive look on matters in the competence of the Bureau and achieving major changes in legislation, which, step by step, have contributed to the development of anti-corruption environment.

In retrospect, it could be said that these 15 years have been difficult at times and there has been a lot of selfless work done, which has brought results in the areas of corruption prevention and the combating as well as control of political parties. Through these years, the Bureau employees have gained significant experience and skills to professionally fulfil the tasks delegated to us by the State and society. However in the fight against corruption we shall succeed only with the involvement of other state institutions and society as a whole.

Therefore, looking back at the progress and thinking about the future, we shall continue to work tirelessly to increase public trust in the Bureau. Currently I have set the capacity-building of the Bureau and strengthening the overall anti-corruption policy of the state as our future priorities so that together we create a State where its people live in prosperity and welfare.

During this festive event of the Bureau I invite to relinquish all unnecessary and false excess to see the true foundation of your work and enjoy satisfaction it brings in your daily life. I sincerely congratulate you on the anniversary and wish you luck in accomplishing future aims!

Dāmas un kungi,

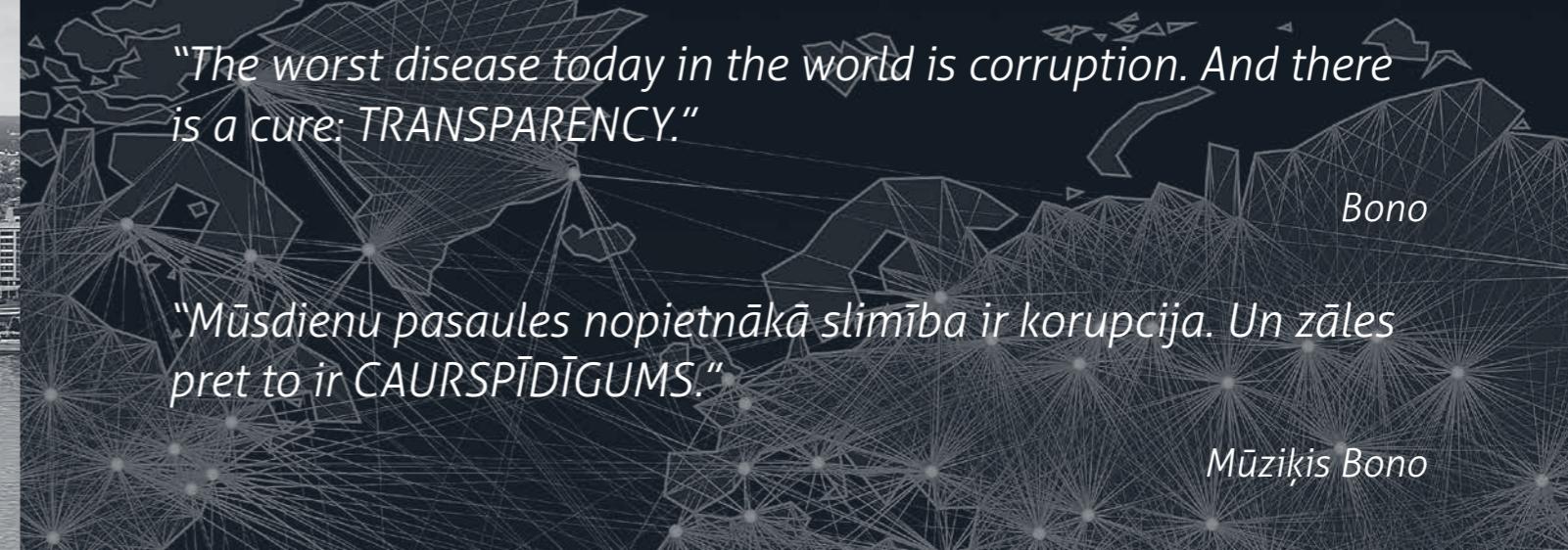
2017.gada 10.oktobrī aprit 15 gadi kopš Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja dibināšanas, kā arī 25 gadi kopš pirmajiem centieniem Latvijā veidot vienotu pretkorupcijas politiku pēc neatkarības atgūšanas. Birojam kā centrālajai Latvijas pretkorupcijas iestādei šajā laikā ir izdevies pildīt savas funkcijas, saglabājot plašu redzesloku pār Biroja kompetences jautājumiem un panākot būtiskas izmaiņas normatīvajos aktos, kas soli pa solim ir veicinājušas pretkorupcijas jomas attīstību.

Atskatoties pagātnē, varu teikt, ka šie 15 gadi reizēm ir bijuši grūti un ikdienā ir darīts daudz pašaizlīdzīga darba, kas sniedzis rezultātus korupcijas novēršanas, apkarošanas un politisko partiju kontroles jomās. Biroja darbiniekiem šie gadi snieguši nenovērtējamu pieredzi un iemaņas, lai ar kopīgu misijas apziņu profesionāli pildītu tos uzdevumus, kurus mums ir uzticējusi valsts un sabiedrība. Tomēr cīnā pret korupciju rezultāts ir panākams tikai tad, ja tajā iesaistās ne tikai Birojs, bet arī citas valsts institūcijas un sabiedrība kopumā.

Tādēļ, atskatoties uz paveikto un domājot par nākotni, mēs turpināsim neatlaidīgi strādāt, vairojot sabiedrības uzticēšanos Birojam. Šobrīd par prioritārajiem uzdevumiem esmu izvirzījis Biroja spēju pilnveidošanu un valsts kopējās pretkorupcijas politikas stiprināšanu, lai mēs kopīgi veidotu valsti, kuras iedzīvotāji dzīvo pārtīcībā un labklājībā.

Biroja piecpadsmitajā gadadienā es aicinu atmest visu lieko un mākslīgi uzaudzēto, lai ieraudzītu sava darba pamatu un baudītu gandarījumu, ko tas sniedz ikdienā. Sirsnīgi sveicu Jūs jubilejā un novēlu Jums veiksmi nākotnes mērķus sasniegšanā!

Jēkabs Straume
Biroja priekšnieks /
Director of the Bureau

Situation in Latvia

The corruption in Latvia and related activities have become increasingly more secret (latent) and sophisticated, the concealing techniques are becoming more innovative and the detection of corruption has become more and more complex, resource-intensive and requires specific knowledge and skills as well as higher technical capacities. The anti-corruption control system of public institutions has not yet been sufficiently implemented, maintained and monitored and, therefore, a strong external control is still required and it is ensured by the Corruption Prevention and Combating Bureau and other law enforcement agencies.

In 2016, Latvia received 57 points out of 100 on the corruption perception index determined by the international anti-corruption organisation Transparency International and obtained 44th place among the 176 countries¹, which is the highest rating since 1998 (see Figure 1).

Latvijas situācijas raksturojums

Latvijā korupcija un ar to saistītās koruptīvās darbības kļūst aizvien slēptākas (latentākas) un izsmalcinātākas, savukārt to maskēšanas parādījumi arvien rafinētāki, tādējādi korupcijas atklāšana kļūst arvien sarežģītāka, resursu ietilpīgāka, specifisku zināšanu un iemānu, kā arī augstāku tehnisko iespēju prasīgāka. Publiskās institūcijās iekšējā pretkorupcijas kontroles sistēma joprojām nav pietiekoši efektīvi ieviesta, uzturēta un uzraudzīta, tādējādi joprojām nepieciešama spēcīga ārējā kontrole, ko nodrošina Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs un citas tiesībsargājošās iestādes.

Latvija 2016.gadā Korupcijas uztveres indeksā, kuru nosaka starptautiskā pretkorupcijas organizācija Transparency International, saņēma 57 punktus no 100, iepriemot 44.vietu starp 176 valstīm¹, kas ir augstākais vērtējums kopš 1998.gada (sk. attēlu 1).

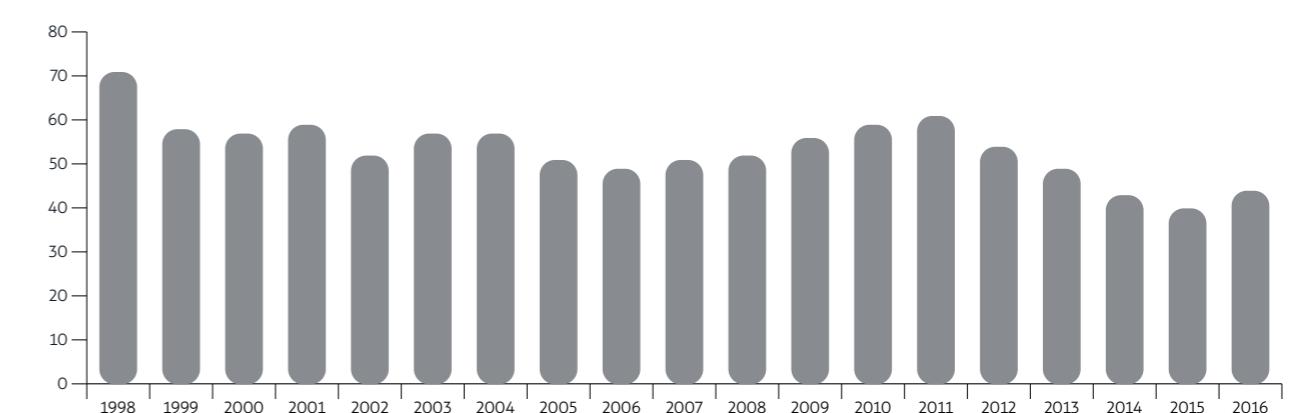

Figure 1: Corruption perceptions index of Latvia (1998-2016)
Attēls 1: Latvija Korupcijas uztveres indeksā (1998. – 2016.gads)

¹ Corruption Perceptions Index 2016, http://www.transparency.org/news/feature/corruption_perceptions_index_2016

¹ Corruption Perceptions Index 2016, http://www.transparency.org/news/feature/corruption_perceptions_index_2016

"Without strict watchdog institutions, impunity becomes the very foundation upon which the systems of corruption are built."

Nobel Peace Prize laureate Rigoberta Menchu Tum

"Bez stingras uzraudzības iestādes, nesodāmība kļūst par vienu no pamatiem, uz kuriem ir būvēta korupcijas sistēma."

Nobela miera prēmijas laureāte Rigoberta Metču Tuma

Corruption Prevention and Combating Bureau

The Bureau is a direct regulatory authority under the supervision of the Cabinet of Ministers that has certain functions of corruption prevention and combating as well as the control of the financing of political organisations (parties) and their associations as provided by the Law on the Corruption Prevention and Combating Bureau.

The beginning of the Bureau's activity is considered 10 October 2002 when the Parliament appointed the first Director of the Bureau. On 15 June 2017, the Parliament appointed Jēkabs Straume as the Director of the Bureau. The Director of the Bureau has two Deputies - Ilze Jurča, Deputy in corruption prevention matters, and Jānis Roze, Deputy in corruption combating matters. As at of 1 September 2017, the total number of employees in the Bureau is 122 out of 150 vacancies (see Figure 2).

Ilze Jurča

Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja priekšnieka vietniece (korupcijas novēršanas jautājumos)
Deputy Director of Prevention

Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs

Birojs ir Ministru kabineta pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kurai saskaņā ar Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likumu noteiktas konkrētas funkcijas korupcijas novēršanā un apkarošanā, kā arī politisko organizāciju (partiju) un to apvienību finansēšanas noteikumu izpildes kontrole.

Par Biroja darbības sākumu tiek uzskatīts 2002.gada 10.oktobris, kad Saeima amatā iecēla pirmo Biroja priekšnieku. 2017.gada 15.jūnijā par Biroja priekšnieku Saeima iecēla Jēkabu Straumi. Biroja priekšniekiem ir divi vietnieki – Ilze Jurča vietnieks korupcijas novēršanas jautājumos un Jānis Roze vietnieks korupcijas apkarošanas jautājumos. Šobrīd (2017.gada 1.septembrī) Birojā ir 122 darbinieki (no 150 esošām vakancēm) (sk. attēlu 2).

Jānis Roze

Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja priekšnieks (korupcijas apkarošanas jautājumos)
Deputy Director of Enforcement

STRUKTŪRA / STRUCTURE

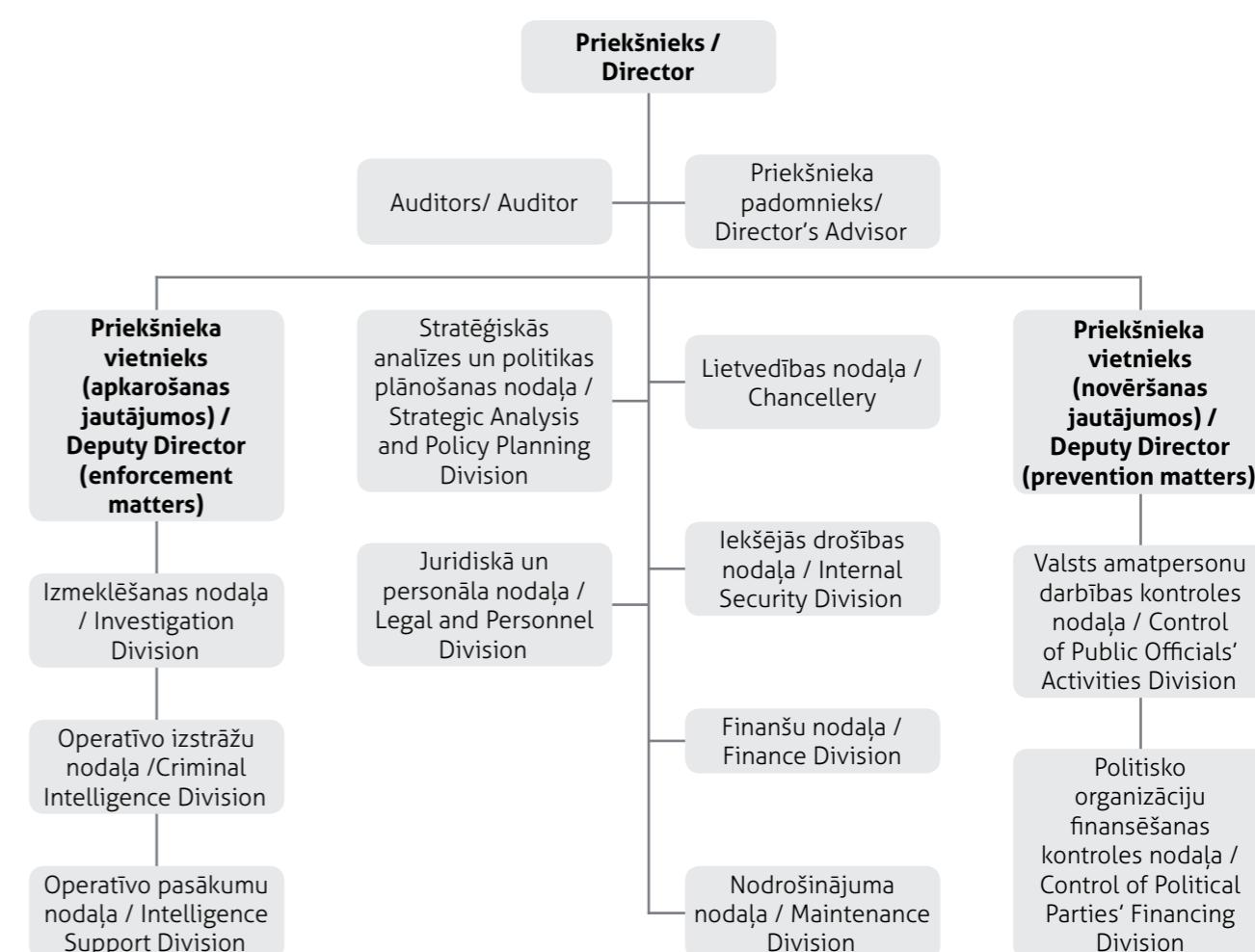

Figure 2: Structure of the Corruption Prevention and Combating Bureau
Attēls 2: Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja struktūra

Despite the relatively short period of activity, the Bureau has accumulated considerable experience in corruption prevention and combating, controlling the financing of political parties, including the drafting of legislative acts, eliminating regulations that may potentially promote corruption as well as the drafting of political planning documents, ensuring state activities to limit corruption, and educating the public and the government officials on anti-corruption issues.

The Bureau is actively involved in international anti-corruption activities by participating in the work of various international organisations and sharing the experience with partner services in other countries and anti-corruption organisations.

Mission statement of the Bureau: "We take action against corruption for the good of society and the national interest with the full force of law and public support in order to achieve integrity in the exercise of the power vested in public officials."

Values of the Bureau are accountability, professionalism, independence and trust.

The activities implemented by the Bureau are corruption prevention and combating, monitoring of political parties' financing by ensuring:

- 1) Crime detection and investigation;
- 2) Public official's activity control;
- 3) Control of the financing of political parties and campaigning;
- 4) Education and raising awareness of anti-corruption issues;
- 5) Anti-corruption policy planning and legislation initiatives.

Neskatoties uz salīdzinoši neilgo darbības periodu, Birojs ir uzkrājis ievērojamu pieredzi korupcijas novēšanā un apkarošanā, politisko partiju finansēšanas kontrole, tai skaitā arī normatīvo aktu izstrādē, iespējami izskaužot tajos korupciju veicinašas normas, tāpat arī politikas plānošanas dokumentu izstrādē, nodrošinot valsts politikas aktivitātes korupcijas mazināšanai, un sabiedrības un valsts amatpersonu izglītošanā par pretkorupcijas jautājumiem.

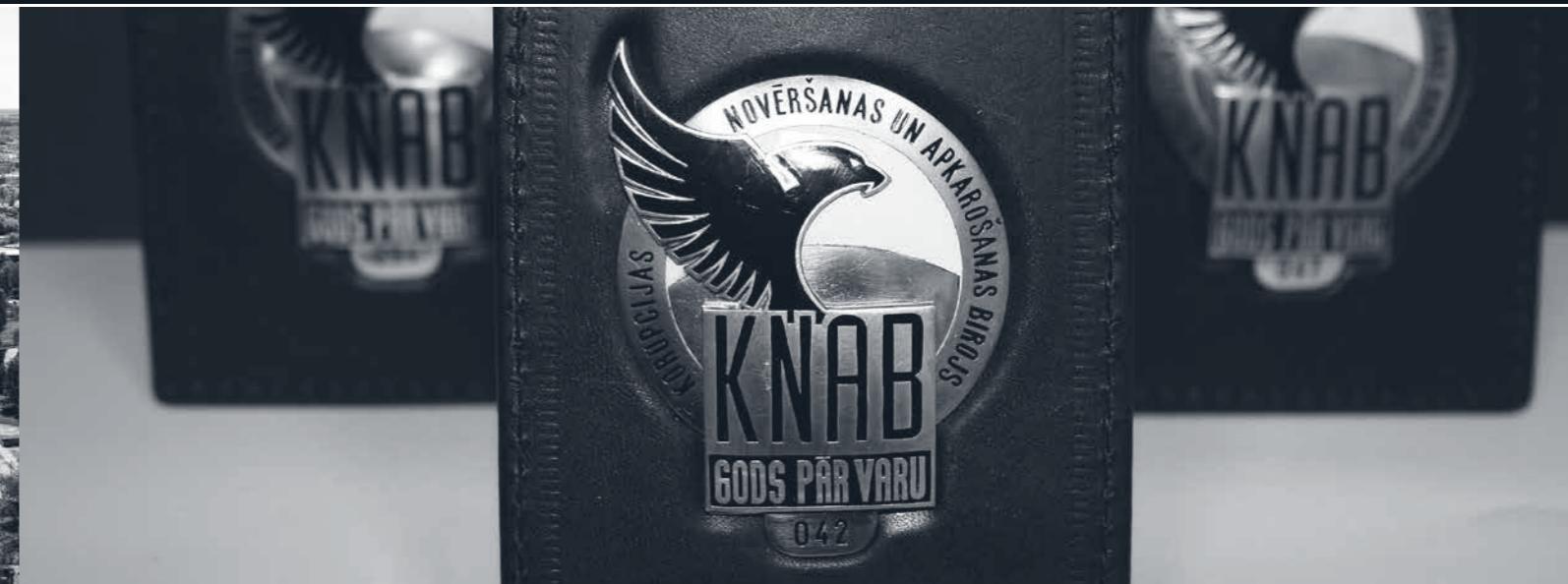
Birojs aktīvi iesaistās starptautiskajās pretkorupcijas aktivitātēs, piedaloties gan dažādu starptautisku organizāciju darbā, gan daloties ar iegūto pieredzi ar partnērdienestiem citās valstīs un pretkorupcijas organizācijām.

Biroja misija: "Mēs vēršamies pret korupciju ar likuma spēku un sabiedrības atbalstu, lai panāktu amatpersonām uzticētās varas godprātīgu izmantošanu valsts un sabiedrības interesēs".

Biroja vērtības: atbildība, profesionalitāte, neatkarība un uzticēšanās.

Biroja īstenotie darbības virzieni ir korupcijas novēršana un apkarošana, politisko partiju finansēšanas noteikumu izpildes kontrole, nodrošinot:

- 1) noziedzīgu nodarījumu atklāšanu un izmeklēšanu;
- 2) valsts amatpersonu darbības kontroli;
- 3) politisko partiju finansēšanas kontroli un aģitācijas uzraudzību;
- 4) sabiedrības izglītošanu un informēšanu par pretkorupcijas jautājumiem;
- 5) pretkorupcijas politikas plānošanu un normatīvo aktu izstrādi.

Crime detection and investigation

To combat the criminal offences provided in the Criminal Law related to corruption in the office of state authorities committed by a public official or an employee of an institution of a public official who is not a public official as well as criminal offences related to the illegal financing of political parties the Bureau carries out the intelligence activities, inspections and criminal investigations as provided by the laws and regulations.

The corruption combating shows a trend where the complexity of the criminal cases is increasing - the criminal offence schemes are becoming more organised, complex and complicated. During the investigation of individual criminal cases, the Bureau has discovered that the Latvian public officials and businesses carry out actions in foreign countries that are to be recognised as illegal under the Criminal Law and are related to a criminal offence committed in the territory of Latvia.

During detection and investigation of crimes, the Bureau has close cooperation with the law enforcement agencies of Lithuania, Estonia, Poland, the USA, Sweden, Turkey, Switzerland, Germany and other foreign countries, as well as the European Union's Judicial Cooperation Unit Eurojust and the European Anti-Fraud Office (OLAF).

Exercising its functions in the area of corruption combating, during its 15 years of operation, the Bureau has brought 308 criminal proceedings to initiate criminal prosecution against 701 suspects (see Figure 3).

Noziedzīgu nodarījumu atklāšana un izmeklēšana

Lai apkarotu Krimināllikumā paredzētos ar korupciju saistītos noziedzīgos nodarījumus valsts institūciju dienestā, ko ir izdarījusi valsts amatpersona vai publiskas personas institūcijas darbinieks, kurš nav valsts amatpersona, kā arī noziedzīgus nodarījumus saistītus ar politisko organizāciju (partiju) nelikumīgu finansēšanu, Birojs normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā veic operatīvu darbību, resoristikās pārbaudes un kriminālprocesu izmeklēšanu.

Korupcijas apkarošanā vērojama tendence, ka kriminālīetu sarežģītība arvien pieaug – noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas shēmas kļūst organizētākas, sarežģītākas un komplikētākas. Atsevišķu kriminālprocesu izmeklēšanas laikā Birojs konstatēja, ka Latvijas valsts amatpersonas un uzņēmēji ārvalstīs veic darbības, kas ir atzīstamas par noziedzīgām saskaņā ar Krimināllikumu un kas ir saistītas ar Latvijas teritorijā izdarītu noziedzīgu nodarījumu.

Birojs, noziedzīgu nodarījumu atklāšanā un izmeklēšanā cieši sadarbojas ar Lietuvas, Igaunijas, Polijas, ASV, Zviedrijas, Turcijas, Šveices, Vācijas u.c. ārvalstu tiesībsargājošām iestādēm, kā arī ar Eiropas Savienības tiesiskās sadarbības institūcija Eurojust un Eiropas Krāpšanas apkarošanas biroju (OLAF).

Realizējot funkcijas apkarošanas jomā, Birojs 15 gadu darbības laikā prokuratūras iestādēm kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtīja 308 kriminālprocesus pret 701 aizdomās turēto personu (sk. attēlu 3).

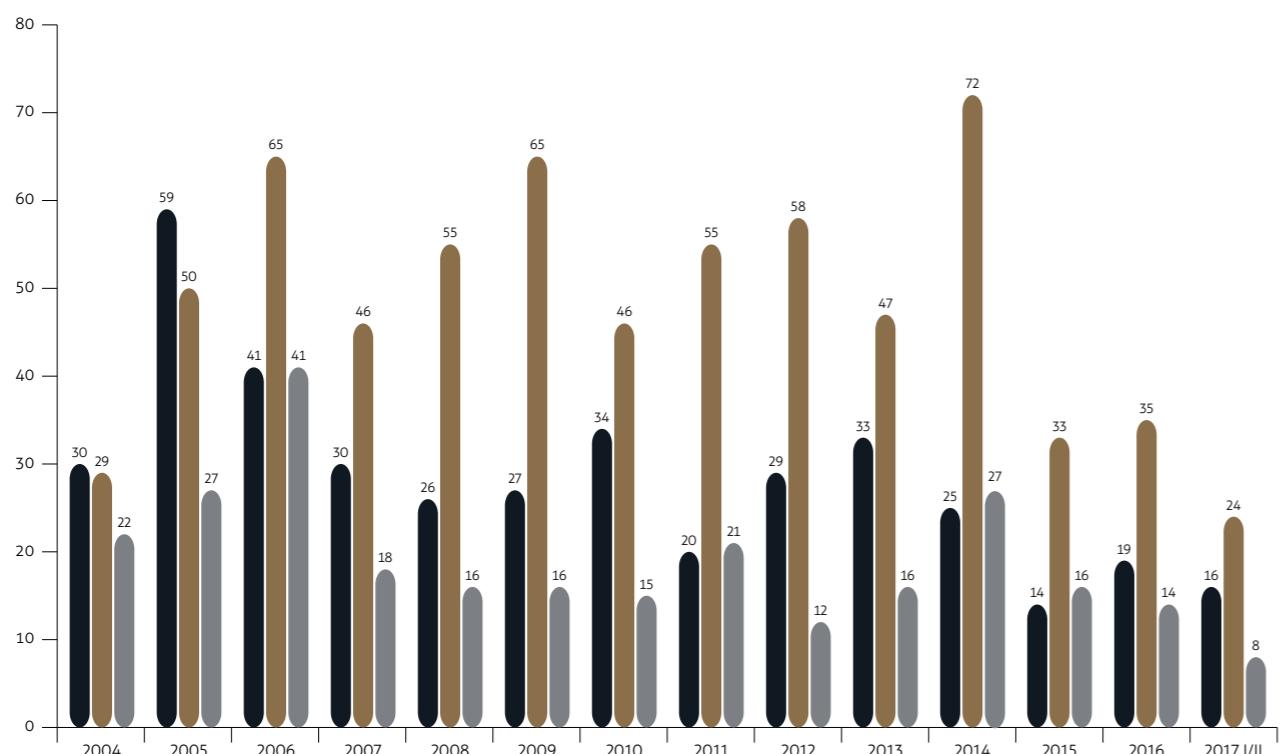

"Par korupciju maksā nabagi."

Pāvests Francisks

"Corruption is paid by the poor."

Pope Francis

- Initiated criminal cases / Uzsāktie kriminālprocesi
- Against persons / Personu skaits, kuras lūgts saukt pie kriminālatbildības
- Cases forwarded for criminal prosecutions / Kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtīto lietu skaits

Figure 3: Criminal proceedings initiated by the Bureau (2004 - first half of 2017)
Attēls 3: Biroja uzsāktie kriminālprocesi (2004.-2017.gada 1.pusgads)

The largest bribe

In 2015, the Bureau uncovered the largest bribe in cash in the amount of EUR 499,500 to the official of a state owned company "Latvijas Dzelzceļš" (Latvian Railway). Currently this case is being tried in the court.

Political corruption cases

In 2005, the Bureau uncovered a criminal offence of bribery in the amount of EUR 20,000 to a deputy of Jūrmala City Council in relation to the election of the Chairman of Jūrmala City Council. In 2007, Zemgale Regional Court sentenced the former Jūrmala City Mayor and entrepreneur for bribery in a group to five years of imprisonment and confiscation of property.

As the capacity of the Bureau was increased in 2016 and 2017, the Bureau has initiated and carries out a pre-trial investigation of the potential illegal financing of political organisations (parties).

Cases of corruption in the court system

While fighting against corruption in the court system, in 2014 the Bureau investigated a criminal case against a judge of Riga Regional Court who was convicted of two criminal offences. The court imposed a fine in the amount of EUR 11,000 and ordered a recovery of laundered money in the amount of EUR 41,114.

Lielākais kukulis

2015.gada Birojs atklāja Latvijā lielākā kukuļa nodosanu skaidrā naudā 499 500 euro apmērā valsts akciju sabiedrības "Latvijas Dzelzceļš" amatpersonai. Šobrīd lietā notiek tiesvedība.

Politiskās korupcijas lietas

2005.gadā Birojs atklāja noziedzīgu nodarījumu par kukuldošanu 20 000 euro apmērā Jūrmalas domes deputātam, saistībā ar Jūrmalas domes priekšsēdētāja vēlešanām. 2007.gadā Zemgales apgabaltiesa bijušajam Jūrmalas pilsētas mēram un uzņēmējam par kukuldošanu grupā piesprieda piecu gadu brīvības atņemšanu un mantas konfiskāciju.

Palielinoties Biroja kapacitātei, 2016.gadā un 2017. gadā Birojā tika uzsākti un tiek veikt pirmstiesas izmeklēšana par politisko organizāciju (partiju) iespējamu nelikumīgu finansēšanu.

Korupcijas gadījumi tiesu sistēmā

Cīnoties pret korupciju tiesu sistēmā, Birojs 2014. gadā izmeklēja kriminālprocesu pret Rīgas apgabaltiesas tiesnesi, kura notiesāta par divu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu. Tiesa piemēroja šai personai naudas sodu 11 100 euro apmērā un piesprieda atmaksāt par noziedzīgi iegūtiem atzītus naudas līdzekļus 41 114 euro apmērā.

Control of Public Official's activities

In carrying out the functions in the area of corruption prevention as provided by the Law on the Corruption Prevention and Combating Bureau, the Bureau oversees that the public officials would not enforce their mandate under the influence of the personal material interests of themselves, their relatives or business partners. The Bureau controls the compliance with the prohibitions and restrictions set for public officials by the Law On the Prevention of Conflict of Interest in Activities of Public Officials, as well as other laws and regulations in order to ensure that the public officials act in the interests of the general public and to promote the transparency and accountability of the activities of public officials and to improve the confidence of the public in the actions of the state government officials.

The Law On the Prevention of Conflict of Interest in the Activities of Public Officials determines the such restrictions and prohibitions as: restrictions on additional employment, restrictions of commercial activities, restrictions on accepting gifts, restrictions on accepting donations, restrictions on advertising, prohibition on the usage of information.

In 15 years of implementing its functions in the area of the prevention of the conflict of interest, the Bureau made 2,392 decisions on the administrative infringements detected, of these, in 1,272 cases a fine was applied in the total amount of EUR 133,535. As a result of inspections, the Bureau made decisions on the recovery of damages inflicted on the state in the amount of EUR 240,250 of which EUR 209,394 have been reimbursed. (See Figure 4)

Valsts amatpersonu darbības kontrole

Veicot Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likumā noteiktās funkcijas korupcijas novēršanas jomā, Birojs uzrauga, lai valsts amatpersonas nerealizētu amata pilnvaras savās, savu radinieku vai darījumu partneru personiskās vai mantiskās ieinteresētības ietekmē. Birojs kontrolē likumā „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā”, kā arī citos normatīvajos aktos valsts amatpersonām noteikto aizliegumu un ierobežojumu ievērošanu, lai nodrošinātu valsts amatpersonu darbību sabiedrības interesēs un veicinātu valsts amatpersonu darbības atklātumam un atbildību, kā arī vairotu sabiedrības uzticēšanos valsts amatpersonu darbībai.

Likums „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” valsts amatpersonām nosaka tādus ierobežojumus un aizliegumus kā: valsts amatpersonas amata savienošanas ierobežojumi, komercdarbības ierobežojumi, dāvanu pieņemšanas ierobežojumi, ziedoju mu pieņemšanas ierobežojumi, reklamēšanas ierobežojumi, informācijas izmantošanas aizliegumi u.c.

15 gados realizējot funkcijas interešu konflikta novēršanas jomā, Birojs par konstatētajiem administratīvajiem pārkāpumiem interešu konflikta novēršanas jomā pieņēma 2 392 lēmumus, no tiem 1 272 gadījumos, piemērojot naujas sodu 133 535 euro apmērā. Pārbaužu rezultātā pieņēma lēmumus par valstij nodarīto zaudējumu atlīdzināšanu 240 250 euro apmērā, no tiem valstij atlīdzināti 209 394 euro apmērā. (sk. attēlu 4)

Main achievements

Most the detected administrative violations in the area of prevention of the conflict of interest are related to the failure to comply with the restrictions on additional employment thus obtaining income in accordance to the Law on the Prevention of Conflict of Interest in Activities of Public Officials. A significant proportion of violations are still related to situations when public official performs functions while having a conflict of interest. In recent years, more violations are detected regarding poor management of public property and financial resources of a public institutions.

Būtiskākie sasniegumi

Lielākā daļa konstatēto administratīvo pārkāpumu interešu konflikta novēršanas jomā saistīti ar likumā „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” valsts amatpersonām noteikto amatu savienošanu un ienākumu gūšanu ierobežojumu neievērošanu. Joprojām ievērojama daļa konstatēto pārkāpumu ir saistīti ar valsts amatpersonas funkciju realizēšanu interešu konflikta situācijā. Pēdējos gados arvien biežāk konstatēti pārkāpumi rīcībā ar publiskas personas mantu un finanšu līdzekļiem.

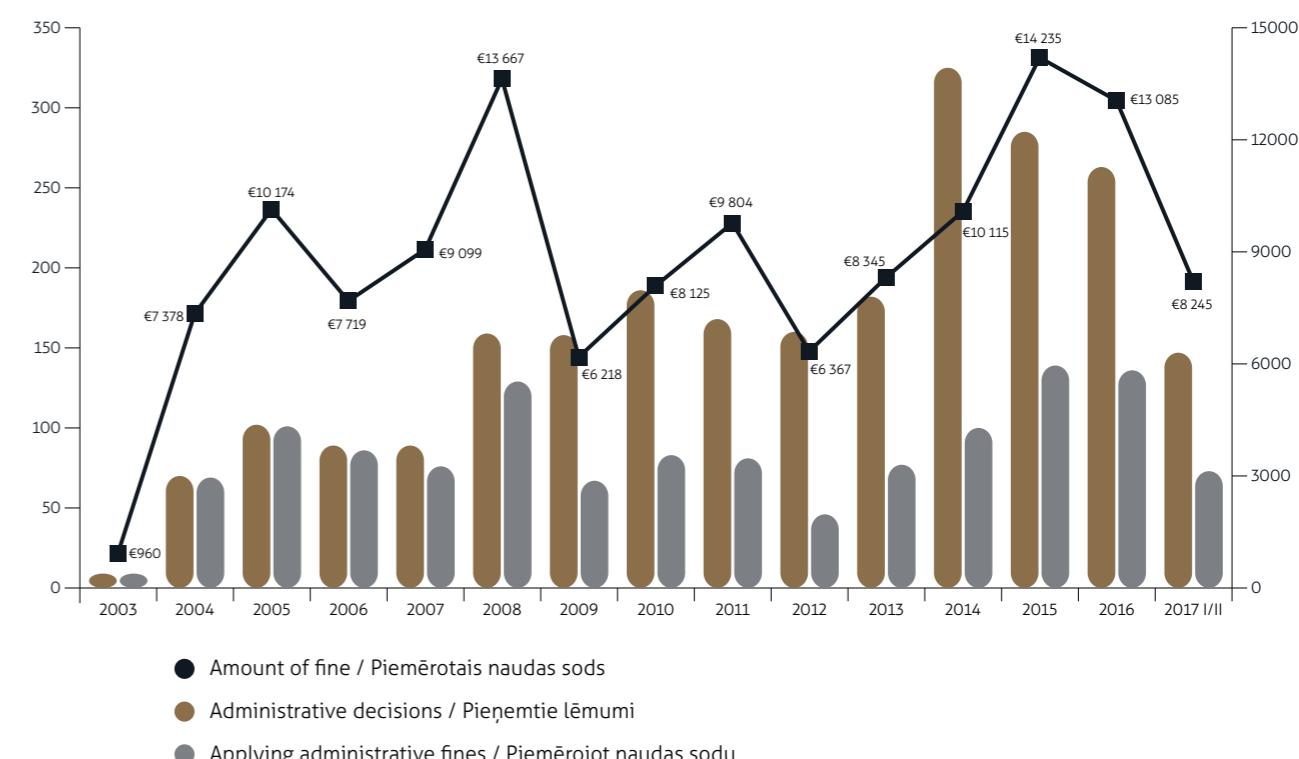

Figure 4: Decisions made in administrative matters and the number of individuals fined (2003 - first half of 2017)
Attēls 4: Pieņemtie lēmumi administratīvā pārkāpuma lietās un ar naudas sodu sodīto personu skaits (2003.-2017.gada 1.pusgads)

Control of the financing of political parties and campaigning

The Bureau monitors the implementation of the provisions on the financing of political parties and their organisations and in the cases provided by the law, the perpetrators are called to administrative responsibility. Before the Parliament, European Parliament and municipal elections the Bureau monitors the compliance with the restrictions on pre-election campaigning and financing and, after the elections, checks the revenue and expenditure statements of the parties.

In accordance with the Law on National Referendum, Legislative Initiative, and European Citizens' Initiative, the Bureau monitors and controls the compliance with the restriction on allowable campaign financing before a national referendum, campaigning for a legislative initiative or the removal of the Parliament.

In accordance with the procedure laid down in the law, the Bureau informs public on the violations of the financing of political parties and election campaigning as well as the measures taken to prevent it.

By carrying our supervision of political parties in this area, the during the fifteen years of its activity the Bureau has assessed the legality of the funds ever donated to political parties in the total amount of EUR 44.5 million donated by approx. 12,000 persons to the political parties in Latvia in the period from the beginning of 2002 until 30 June 2017. During this time, the Bureau controlled the use of the funding to the political parties in 10 election campaigns, applying penalties in the amount of EUR 179,195 and enforced the reimbursement of the illegal funding in the amount of EUR 3,563,163 for the payment in the state budget (see Figure 4). Since 1 January 2012, the Bureau issues the state funding to political parties and carries out the control of this funding in the total amount of more than EUR 2.9 million.

Politisko partiju finansēšanas kontrole un aģitācijas uzraudzība

Birojs kontrolē politisko partiju un to apvienību finansēšanas noteikumu izpildi un likumā noteiktajos gadījumos vairīgās personas sauc pie administratīvās atbildības. Pirms Saeimas, Eiropas Parlamenta un pašvaldību vēlēšanām Birojs kontrolē priekšvēlēšanu aģitācijas un finansēšanas ierobežojumu ievērošanu, savukārt pēc vēlēšanām veic partiju vēlēšanu iepēmumu un izdevumu deklarāciju pārbaudi.

Saskaņā ar likumu „Par tautas nobalsošanu, likumu ierosināšanu un Eiropas pilsoņu iniciatīvu” Birojs uzrauga un kontrolē arī aģitācijas finansēšanas ierobežojumu un pieļaujamo aģitācijas izdevumu ievērošanu pirms tautas nobalsošanas, aģitācijas par likumu ierosināšanu vai par Saeimas atsaukšanas ierosināšanu.

Likumā noteiktajā kārtībā Birojs informē sabiedrību par atklātajiem politisko partiju finansēšanas un priekšvēlēšanu aģitācijas noteikumu pārkāpumiem, kā arī par veiktais pasākumiem to novēršanai.

Veicot politisko partiju uzraudzību šajā jomā, Birojs piecpadsmit gadu laikā ir izvērtējis politiskajām partijām ziedoto finanšu līdzekļu likumību par kopējo apmēru 44,5 milj. euro, ko aptuveni 12000 personas jebkad ir ziedojušas Latvijas politiskajām partijām laikposmā no 2002.gada sākuma līdz 2017.gada 30.jūnijam. Šajā laikā Birojs veica politisko partiju finansējuma izliešanas kontroli 10 vēlēšanu kampaņās, piemērojot naudas sodus 179195 euro apmērā, kā arī pieprasīja atmaksāt valsts budžetā pretlikumīgo finansējumu 3563 163 euro apmērā (sk.attēlu 4). Birojs sākot ar 2012.gada 1.janvāri izmaksā politiskām partijām valsts budžeta finansējumu, kā arī veic šī finansējuma kontroli kopumā par vairāk kā 2,9 milj. euro.

Main achievements

In regard to the detected violations of the regulations on the financing of political parties and campaigning, the Bureau has ordered the political parties to recover illegally received financing in the amount of EUR 3,563,163 in the state budget. The most significant violations were found before the Parliamentary election of 2006 when two political parties exceeded the amount for pre-election expenses permissible by the law - one by 2.5 times and the other by 1.8 times, and as a result these parties were ordered to reimburse the amount exceeding the budget limitations and illegal donations in the amount of EUR 2,214,325 in the state budget.

Būtiskākie sasniegumi

Saistībā ar konstatētajiem politisko partiju finansēšanas noteikumu un priekšvēlēšanu aģitācijas noteikumu pārkāpumiem, Birojs uzdeviš politiskajām partijām ieskaņāt valsts budžetā pretlikumīgos finanšu līdzekļus 3 563 163 euro apmērā. Būtiskākie pārkāpumi bija pirms 2006.gada Saeimas vēlēšanām, kad divas politiskās partijas pārsniedza normatīvajos aktos pieļauto priekšvēlēšanu izdevumu apmēru – viena 2,5 reizes, bet otra 1,8 reizes, kā rezultātā šīm partijām tika uzdots ieskaņāt valsts budžetā limita pārsnieguma summu un pretlikumīgos ziedojujumus 2 214 325 euro apmērā.

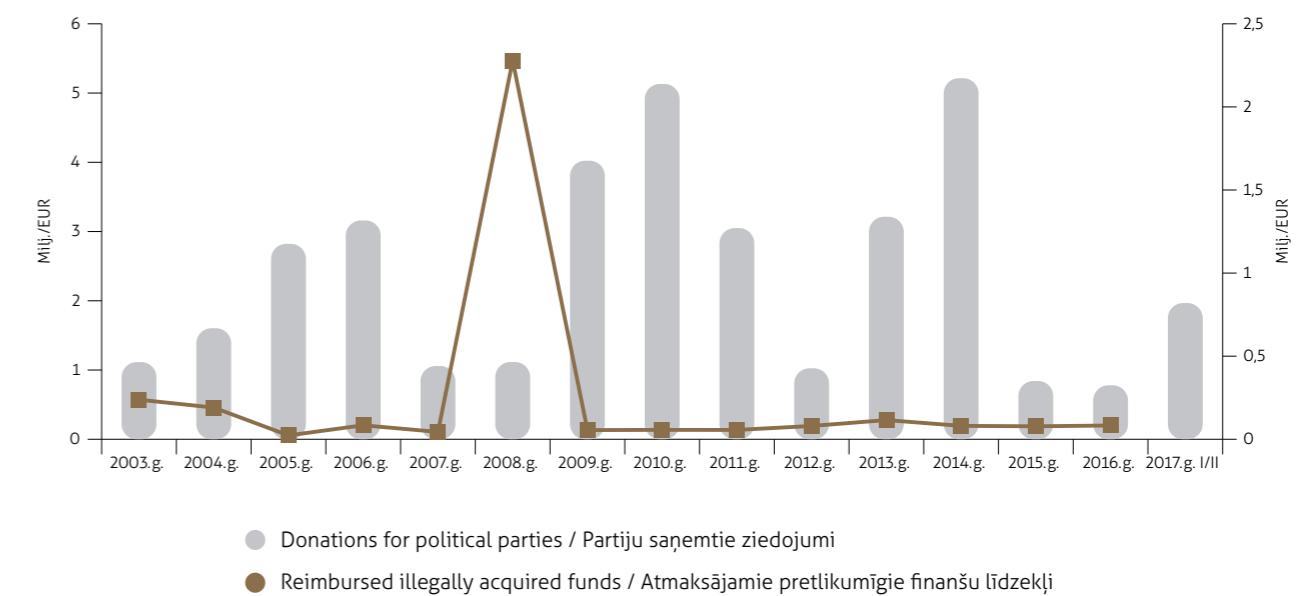

Figure 5: The amount of inspected donations and illegal funds to be recovered (EUR) (2003 - first half of 2017)
Attēls 5: Pārbaudīto ziedojujumu apjoms un atmaksājamie pretlikumīgie finanšu līdzekļi (euro) (2003-2017.gada 1.pusgads)

Raising awareness

To show the detrimental effects of corruption to the public and to involve the public in the implementation of anti-corruption measures, the Bureau, within the limits of its capacity, ensures training for public officials, training them in the matters of the corruption prevention, including the prevention of conflicts of interest and professional ethics of public officials for public officials without prior knowledge (with an experience in the work of a public official up to 1 year), as well as to public officials with prior knowledge, wherever possible, ensuring the follow-up on the acquired knowledge after the seminars.

In the implementation of the education and raising awareness of anti-corruption matters, the Bureau has trained, in total, almost 3,000 public officials each year, covering the audience of almost 40,000 individuals and conducting more than 950 seminars. (See Figure 6)

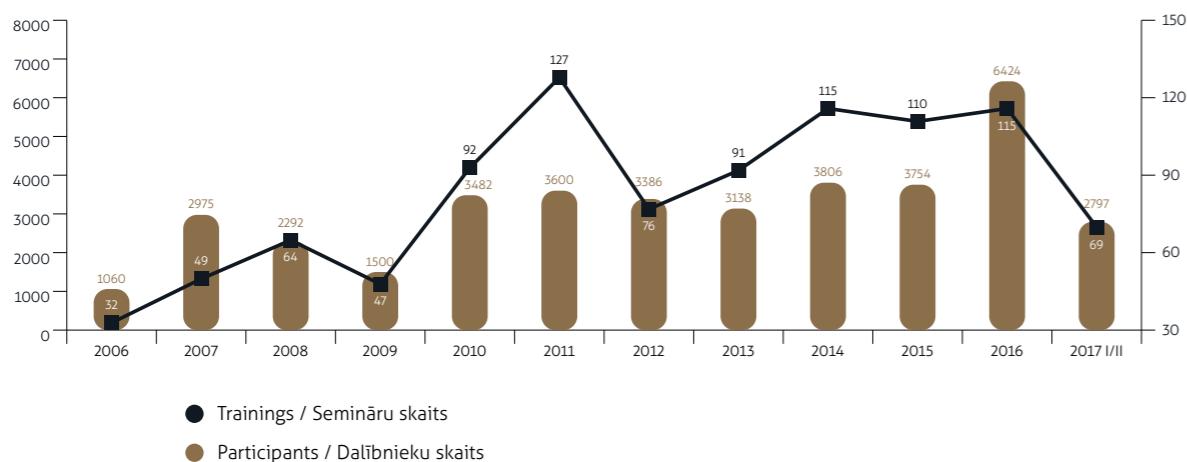

Figure 6: Number of educational activities organised by the Bureau (2007 - first half of 2017)
Attēls 6: Biroja organizēto izglītojošo pasākumu skaits (2007.-2017.gada 1.pusgads)

Sabiedrības informēšana

Lai iedzīvotājiem atklātu korupcijas radīto kaitējumu un lai iesaistītu sabiedrību pretkorupcijas pasākumu īstenošanā, Birojs kapacitātes ietvaros nodrošina valsts amatpersonu apmācību, apmācot par korupcijas novēršanas, t.sk. interešu konflikta novēršanas un valsts amatpersonu profesionālās ētikas jautājumiem valsts amatpersonas bez priekšināšanām (ar pieredzi valsts amatpersonas amatā līdz 1 gadam), kā arī amatpersonas ar priekšināšanām, ie-spēju robežas semināru noslēgumā veicot iegūto zināšanu pēcpārbaudi.

Realizējot sabiedrības izglītošanas un informēšanas par pretkorupcijas jautājumiem jomas ietvaros, Birojs ir izglītojis kopumā gandrīz 3 000 valsts amatpersonu ik gadu, aptverot gandrīz 40 000 personu lielu auditoriju un vadot vairāk nekā 950 seminārus. (sk.attēlu 6).

Anti-corruption policy planning

The regulatory framework has a key role in limiting corruption, ensuring the implementation of corruption prevention requirements in the activity of institution of the public person and its officials, reducing the possibility of corruption and conflicts of interest. In fifteen years the Bureau has purposefully attempted to improve the legislative framework in the areas of its competence by developing legislative amendments and preparing new legislative drafts.

The Bureau has provided a substantial effort by continuously improving the legal framework for the prevention of corruption and conflicts of interest by drafting and taking part in the drafting of more than 20 amendments to the Law On the Prevention of Conflict of Interest in the Activities of Public Officials, strengthening the application of this law and. Moreover, in the area of control of financing of political parties, the Bureau has developed and introduced more than 10 significant amendments to the Law on the Financing of Political Organisations (Parties) and substantial amendments to the Pre-election Campaign Law, ensuring a more efficient control of financing of political parties and reducing the role of money in politics.

Pretkorupcijas politikas plānošana

Korupcijas izplatības ierobežošanā būtiska loma ir normatīvo aktu sistēmai, ar kurās palīdzību tiek nodrošināta korupcijas novēršanas prasību ieviešana publiskas personas institūciju un to amatpersonu darbībā, mazinot korupcijas darbību iespējas un interešu konfliktu. Piecpadsmit gadu laikā Birojs ir mērķtiecīgi centies pilnveidot normatīvo aktu regulējumu savā kompetencē esošajās jomās, izstrādājot normatīvo aktu grozījumus un sagatavojot jaunus normatīvo aktu projektus.

Būtisku ieguldījumu Birojs sniedzis, pastāvīgi uzlabojot korupcijas un interešu konfliktu novēršanas tiesisko regulējumu, tā pastāvēšanas laikā izstrādājot un piedaloties vairāk kā 20 grozījumu izstrādē likumā "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā", efektivizējot šā likuma piemērošanu. Arī politisko partiju finansēšanas kontroles jomā Birojs šo gadu garumā ir izstrādājis un ieviesis vairāk nekā 10 būtiskus grozījumus Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumā un nozīmīgus grozījumus Priešvēlēšanu aģitācijas likumā, tādējādi nodrošinot efektīvāku partiju finansēšanas kontroli un mazinot naudas lomu politikā.

Civil Society

To increase the involvement of civil society, the Bureau has established a Public Consultative Council with the purpose to ensure the participation of the members of the public in the development and implementation of anti-corruption policy and awareness raising. The task of the Council is to promote the Bureau's relationship with the public providing recommendations to the Bureau on topical issues. On 4 March 2015, the President of the Latvian Association of Lawyers, Aivars Borovkovs, was elected as the Chairman of the Public Consultative Council of the Bureau. Overall, the Council includes 18 members.

Sabiedrības līdzdalība

Lai vairotu sabiedrības līdzdalību, Birojā ir izveidota Sabiedriskā konsultatīvā padome, kurās mērķis ir nodrošināt sabiedrības pārstāvju līdzdalību korupcijas novēršanas politikas veidošanā, īstenošanā un sabiedrības izglītošanā. Padomes uzdevums ir veicināt Biroja saikni ar sabiedrību, sniedzot rekomendācijas par aktuāliem jautājumiem. 2015.gada 4.martā par Biroja Sabiedriskās konsultatīvās padomes priekšsēdētāju ievēlēts Latvijas Juristu biedrības prezidents Aivars Borovkovs. Kopumā padomes sastāvā darbojas 18 locekļi.

International cooperation

Considering the experience acquired and the necessity to develop, the Bureau is actively participating in various anti-corruption activities, initiatives, and discussions organised by international and foreign organisations.

On 1 July 2016 Latvia officially became the 35th member state of the Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD). The main objective of the OECD is to promote principles of democracy and market economy facilitating the global sustainable economic development of the countries. Since 2000 it was one of Latvia's most important economic and foreign priorities to become a member of OECD. During three years of accession discussions since 2013 Latvia has been reviewed by 21 OECD Committees. In order to receive an invitation to become a member one of pre-requests is to ratify and successfully implement OECD Convention on Combating Bribery of Foreign Public Officials in International Business Transactions. Intense work of Bureau experts together with representatives from other state authorities assured Latvia's compliance with provisions of this Convention.

The Bureau also coordinates the implementation of the obligations provided by the Treaty of the European Council on the establishment of the Group of States against Corruption (GRECO). GRECO aims to improve the capacity of the Member States to combat corruption by a dynamic mutual evaluation process and pressure of the Member States, thus monitoring the fulfilment of the obligations undertaken by these Member States.

On regular basis the Bureau welcomes foreign delegation and shares its experience and expertise on corruption prevention and enforcement matters.

Starptautiskā sadarbība

Nemot vērā uzkrāto pieredzi un nepieciešamību at-tīstīties, Birojs aktīvi piedalās dažādos starptautiskos ārvalstu organizāciju rīkotajos pretkorupcijas pasākumos, iniciatīvās un diskusijās par pretkorupcijas jautājumiem.

2016.gada 1.jūlijā Latvija oficiāli kļuva par Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) 35.dalībvalsti. OECD galvenais mērķis ir veicināt demokrātijas un tirgus ekonomikas principu ievērošanu un izplatišanu, sekmējot valstu ilgtspējīgu tautsaimniecisko attīstību globalizācijas apstākļos. Kopš 2000.gada viena no Latvijas nozīmīgākajām ekonomiskajām un ārpolitikas prioritātēm bija iestāšanās OECD. Trīs gadu laikā kopš iestāšanās sarunu uzsākšanas 2013.gadā Latviju vērtēja 21 OECD Komiteja. Lai saņemtu uzaicinājumu kļūt par OECD dalībvalsti viens no priekšnosacījumiem ir ratificēt un veiksmīgi ieviest Konvenciju par ārvalstu amatpersonu kukulošanas apkarošanu starptautiskajos biznesa darījumos. Biroja pārstāvji kopā ar citu valsts institūciju pārstāvjiem ir snieguši ievērojamu ieguldījumu, lai nodrošinātu Latvijas atbilstību minētās Konvencijas prasībām.

Birojs koordinē Līgumā Par Eiropas Padomes par Pret-korupcijas starpvalstu grupas (GRECO) nodibināšanu pare-dzēto saistību izpildi Latvijā. GRECO mērķis ir uzlabot tās dalībvalstu spēju apkartot korupciju, dinamiska savstarpējā novērtējuma procesa un dalībvalstu spiediena celā, kon-trolējot šo dalībvalstu pienotu saistību izpildi. Birojs re-gulāri organizē ārvalstu pārstāvju uzņemšanu, lai dalītos pieredzē korupcijas novēršanā un apkarošanā.

Birojs regulāri organizē ārvalstu pārstāvju vizīšu uzņemšanu, lai dalītos pieredzē korupcijas novēršanā un apkarotībā.

Main priorities of the Corruption Prevention and Combating Bureau in 2018

- 1) Strengthen the Bureau's capacity with the aim to achieve public support and trust in the Bureau by implementing a targeted long-term public relations plan.
 - 2) Increase the overall capacity of the Bureau with special focus on analytical capacity by raising the employee's professional skills and qualifications in relation to detection and investigation of complex financial transactions and bribery of foreign officials.
 - 3) Enhancement of the cooperation with regional partners, especially Estonia, Lithuania and Poland.
 - 4) Continue to draft amendments of the Law on the Prevention of Conflict of Interest in the Activities of Public Officials in order to improve its effectiveness.
 - 5) Strengthening the control of pre-election campaigning before the Parliamentary election of 2018.

Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja galvenie prioritārie pasākumi 2018.gadā

- 1) Biroja spēju stiprināšana ar mērķi panākt sa biedrības atbalstu un uzticību Birojam, veidojot mērķtiecīgu ilgtermiņa sociālo kampaņu.
 - 2) Biroja kopējās kapacitātes stiprināšana, īpašu uzmanību pievēršot analītiskajai kapacitātei, nodrošinot darbinieku profesionālītātes un kvalifikācijas paaugstināšanu sarežģītu finanšu darījumu un ārvalstu amatpersonu kukuļošanas atklāšanā un izmeklēšanā.
 - 3) Biroja sadarbības stiprināšana ar reģionālajiem partneriem, jo īpaši – Igauniju, Lietuvu un Poliju.
 - 4) Turpināt darbu pie likuma "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" normu grozījumu pilnveides, lai uzlabotu to efektivitāti.
 - 5) Priekšvēlēšanu aģitācijas kontroles stiprināšana pirms 2018.gada Saeimas vēlēšanām.

Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs, 2017
Corruption Prevention and Combating Bureau, 2017

📞 (+ 371) 67356161

📞 Hotline: 80002070

✉ knab@knab.gov.lv

🏡 www.knab.gov.lv

🐦 @KNABinforme

⬇ KNAB @KNAB.LV